

7 punkter for en sundere alkoholkultur i Aarhus

Forord

Et højt indtag af alkohol medfører store konsekvenser for den fysiske og mentale sundhed på tværs af aldersgrupper.

I samarbejde med borgere og øvrige aktører i byen har vi et fælles mål om at:

De unge i Aarhus skal drikke mindre alkohol

Der i fællesskab identificeret 7 indsatsområder, som skal starte en bevægelse hen mod en mere ansvarlig alkoholkultur. Ved at skabe en sundere alkoholkultur blandt børn og unge, som også har en positiv indvirkning på både indlæring og trivsel, tages der et stort skridt i forhold til at øge sundheden i Aarhus.

Målet er at opnå en kultur, hvor det er:

- Socialt acceptabelt at takke nej til alkohol
- Muligt at tilvælge alkoholfrie alternativer

En sundere alkoholkultur er et bidrag til at indfri sundhedspolitikens mål og aarhusmålet om, at Aarhus skal være *En by, hvor alle er sunde og trives*.

Indhold

- S 1-2** Styrke forældreansvaret
- S.3-4** De unge ved, hvad der virker
- S.5-6** Alternative fælleskaber
- S.7-8** Ligeværdige alkoholfrie alternativer
- S. 9-10** Unge lytter til unge
- S. 11** Strukturelle forandringer
- S. 12** Opbygge en alliance for en sundere alkoholkultur

**Se hvordan vi
sammen vil skabe**

En sundere alkoholkultur
for børn og unge skal
tage udgangspunkt i,
på de næste sider

1.

Styrke forældreansvaret

Forældre og andre voksne omkring børn og unge har en vigtig rolle som kulturskabere. Vi ved, at når forældre sætter tydelige grænser for deres unge, har det en effekt på unges indtag af alkohol.

Anbefalinger:

- Forældre sætte tydelige grænser for deres unge, når det kommer til alkoholindtag. Både i folkeskolen og på ungdomsuddannelserne.
- Alle 7. klasser arbejder med at skabe rus- og alkoholfri miljøer. Forældrene opfordres til at indgå forpligtigende aftaler i klasserne.
- Alle institutioner, hvor der kommer børn og unge, tilstræber at være alkoholfrie.

2.

37% af de aarhusianske unge angiver, at de har sagt nej til at deltage i en hyggeaften eller fest, fordi de ikke havde lyst til at drikke alkohol

- Aarhus Kommunes Ungeprofil, 2020

De unge ved, hvad der virker

Aarhus har landets højeste koncentration af studerende. Det er et godt udgangspunkt for, sammen med børn og unge selv, at udvikle fællesskaber, hvor alkohol og andre rusmidler ikke er det bærende element. Dette gælder både for børn i folkeskolen, unge på ungdomsuddannelser og studerende på universiteterne.

Anbefalinger vedrørende børn:

- Udvikle idekatalog med byens elevrådsformænd og klubber.
- Alkoholcampagner med Børne- og Ungebyrådet målrettet 6.-8. klasser opfulgt af dialogmøder.

Anbefalinger vedrørende unge:

- Med afsæt i Ungeprofilen udvikles sammen med ungdomsuddannelserne nye tiltag, der balancerer fællesskaber med og uden alkohol.
- Udvikle sociale arrangementer med studenterforeningerne på de videregående uddannelser.

3.

Alternative fællesskaber

Vi vil sætte ind i forhold til unges fritidsaktiviteter og foreningsliv og skabe gode og inspirerende ungemiljøer, hvor alkohol ikke er i fokus.

Anbefalinger:

- Idrætstrænere, instruktører fra foreningslivet uddannes og udvikler nye tilbud.
- Skabe det gode ungeliv ved at lave samarbejder med byens kulturliv, fx:
 - › Arrangementer med fokus på fællesskaber for 7.-8. klasser i samarbejde med fx Tivoli Friheden
 - › Musikevents, hvor der udelukkende serveres alkoholfri alternativer i samarbejde med fx lokale festivalarrangører.
 - › Events på ungdomsuddannelser, der handler om smag og udvider de unges viden om og forståelse for alkohol

4.

Ligeværdige alkoholfrie alternativer

Et trygt natteliv har stor betydning for især de mange unge i Aarhus. Ligeledes har uddannelsesinstitutionernes linje overfor alkohol en afgørende betydning for studiekulturen, fællesskaber og læring blandt de studerende.

Anbefalinger:

- Alle barer og ungdomsuddannelser tilbyder ligeværdige alkoholfrie alternativer.
- Salget af alkoholfrie alternativer i nattelivet og på ungdomsuddannelser skal fordobles frem mod 2023.
- Testsmage gratis alkoholfrie alternativer med Aarhus Festuge.
- Uddanne tutorer på alle ungdomsuddannelser, der på troværdig vis går foran som rollemodeller for nye studerende.

5.

Unge lytter til unge

Kommunikation er vigtig, hvis man vil ændre en kultur. Og den går gennem de unge. De troværdige unge.

Anbefalinger:

- Ung-til-yngre skaber den åbne og ligeværdige dialog.
- Unges rollemodeller på banen: influencere, youtubere, komikere, de unge selv m.fl.
- Inddrage Bryggeriforeningen og restauratørnetværket i en kommunikationsplan, hvor der sættes fokus på:
 - › nydelseskultur fremfor drukkultur
 - › Forebygge binge-drinking
 - › Skab den nye Aarhus-Mocktail

6.

Strukturelle forandringer

Med fælles rammer og lovgivning for alkoholområdet på tværs af skoler, ungdomsuddannelser og nattelivet sikres inkluderende miljøer, som de unge kan se sig selv ind i. Fælles rammer kan ligeledes forebygge, at fester bliver et konkurrenceparameter for uddannelsesinstitutioner.

Anbefalinger:

- Alkoholfri sidste skoledag i folkeskolen.
- Rusmiddelpolitik på alle ungdomsuddannelser i et samarbejde mellem skolens ledelse og festudvalg.
- Der skal serveres vand sammen med alkohol – både i nattelivet og på ungdomsuddannelser samt videregående uddannelser.
- Ingen mængderabat på alkohol.
- Unge ravne mellem 20-30 år tilstede i nattelivet.
- Skab fester på ungdomsuddannelser, der støtter fællesskabet (fx starte tidligere, spise sammen, alkoholfrie alternativer, gratis vand m.m.)
- Lovgivning bør ændres så aldersgrænsen højnes til 18 år for køb af alkohol.

Danmark er et ud af kun 5 lande i Europa, som stadig sælger alkohol til unge, som er fyldt 16 år. I resten af landene i Europa er aldersgrænsen 18 år

7.

Opbygge en alliance for en sundere alkoholkultur

Initiativerne bygger på eksisterende viden og inddrager relevante aktører på området. I et samarbejde med alliancepartnere iværksættes konkrete initiativer og mål, der hele tiden flytter os i forhold til at sikre en alkoholansvarlig kultur.

Anbefalinger:

- Mødes 1-2 gange årligt for at inspirere, søge ny viden og drøfte nye tiltag, der skaber en sundere alkoholkultur i Aarhus:
- Mål om at unge skal drikke mindre alkohol.
- Det skal være socialt acceptabelt at takke nej til alkohol.
- I Alliancen vil byens aktører på alkoholområdet være bredt repræsenteret (fx skoler, ungdomsuddannelser, klubber, trænere, forældre, nattelivet og politiet).
- Vigtigt, at politikerne bakker op om alliancen for en sundere alkoholkultur.

7 punktsplanen er udviklet sammen med:
de unge selv, forældre, uddannelsesinstitutioner, idræts- og kulturforeninger, restauratører og bryggerier, politiet og nationale aktører på alkoholområdet.

Tidligere og nuværende erfaringer

Med indsatsområderne bygges der ovenpå tidligere tiltag fra blandt andet investeringsmodellen for alkoholforebyggelse, som bidrog til en systematisk forebyggelsesindsats i folkeskolen, styrket opsporing via sundhedsplejerske og styrket forældresamarbejde.

Indsatsområderne supplerer ligeledes eksisterende tiltag på skoler, hvor der blandt andet faciliteres samtaler om rusmidler mellem lærer, elever og forældre i 8. klasse samt temaforældremøder om rusmidler i 9. klasse.

Pejlemærker for udviklingen

Under hvert indsatsområde udvikles der delmål og succeskriterier for realiseringen af en sundere alkoholkultur for børn og unge i Aarhus. Det giver mulighed for løbende at foretage prioriteringer og justeringer af indsatsområder med fokus på værdi for borgerne.